

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1997-1998

25 MAART 1998

**Wetsvoorstel tot aanvulling van artikel 114
van de wet betreffende de verplichte
verzekering voor geneeskundige verzor-
ging en uitkeringen, gecoördineerd op
14 juli 1994**

TUSSENTIJDS VERSLAG
NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
SOCIALE AANGELEGHENHEDEN
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER OLIVIER

De commissie heeft deze aangelegenheid besproken tijdens haar vergaderingen van 19 november 1997, 8 januari en 25 maart 1998.

* * *

De hoofdindienster van het voorstel merkt op dat aan de basis van het moederschapsverlof twee doelstellingen liggen: de moeder de nodige rust geven en

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen:

1. Vaste leden: mevrouw Maximus, voorzitster; de heer Buelens, mevrouw Cantillon, de heren G. Charlier, Coene, mevrouw Delcourt-Pêtre, de heren D'Hooghe, Hazette, de dames Merchiers, Nelis-Van Liedekerke, de heren Poty, Santkin en Olivier, rapporteur.

3. Andere senatoren: de dames Dardenne en Wilame-Boonen.

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-609 - 1996/1997:

Nr. 1: Wetsvoorstel van mevrouw Cantillon c.s.

1-609 - 1997/1998:

Nr. 2: Amendement.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1997-1998

25 MARS 1998

**Proposition de loi complétant l'article 114 de
la loi relative à l'assurance obligatoire
soins de santé et indemnités, coordon-
née le 14 juillet 1994**

RAPPORT INTERMÉDIAIRE
FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES SOCIALES
PAR M. OLIVIER

La commission a examiné cette question lors de ses réunions du 19 novembre 1997, du 8 janvier et du 25 mars 1998.

* * *

L'auteur principal de la proposition fait remarquer que le repos de maternité a deux objectifs : permettre à la mère de prendre le repos nécessaire et à l'enfant de

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs: Mme Maximus, présidente; M. Buelens, Mme Cantillon, MM. G. Charlier, Coene, Mme Delcourt-Pêtre, MM. D'Hooghe, Hazette, Mmes Merchiers, Nelis-Van Liedekerke, MM. Poty, Santkin et M. Olivier, rapporteur.

3. Autres sénateurs: Mmes Dardenne et Wilame-Boonen.

Voir:

Documents du Sénat:

1-609 - 1996/1997:

Nº 1: Proposition de loi de Mme Cantillon et consorts.

1-609 - 1997/1998:

Nº 2: Amendement.

het kind de mogelijkheid bieden zich aan te passen aan de ouders en het gezin. In gewone omstandigheden worden deze twee doelstellingen bereikt tijdens de normale periode van moederschapsrust. Wanneer het kind in het ziekenhuis opgenomen is, echter, kan de tweede doelstelling slechts worden gerealiseerd na de eigenlijke rustperiode. Het voorstel heeft tot doel in dit geval het moederschapsverlof met ten hoogste acht weken te verlengen, teneinde de integratie van het kind in het gezin maximaal te verzekeren.

Een lid vestigt de aandacht op het advies nr. 1224 dat de Nationale Arbeidsraad op 10 maart jongstleden over het voorstel heeft uitgebracht. De Nationale Arbeidsraad geeft eerst een overzicht van de diverse regelingen die het de werknemer nu reeds mogelijk maken het hoofd te bieden aan de ziekte en/of de ziekenhuisopname van een kind en concludeert dat het verkiezend is dat die mogelijkheden worden benut in plaats van een nieuwe maatregel toe te voegen.

De Raad voegt hier nog aan toe dat de op 29 april 1997 in zijn midden gesloten collectieve arbeidsovereenkomst nr. 64 een van deze regelingen is, die echter nog steeds op uitvoering wacht.

Ten slotte is de Raad de mening toegedaan dat, indien toch een initiatief zou worden genomen, het best eerst de van kracht zijnde regelingen zouden worden gecoördineerd, zodat het voor de betrokkenen eenvoudiger zou zijn er gebruik van te maken.

Het lid stipt nog aan dat in de Kamer van volksvertegenwoordigers, waar gelijkaardige voorstellen hangende zijn, werd besloten de bespreking hiervan op te schorten tot 8 april, om het sociaal overleg de mogelijkheid te geven zich over deze aangelegenheid uit te spreken.

De minister van Sociale Zaken beaamt dat enige tijd nadat dit voorstel in de Senaat was ingediend, in de Kamer van volksvertegenwoordigers twee voorstellen, met nuanceverschillen, werden ingediend die hetzelfde doel nastreven.

Uit de hiernavolgende raming blijkt dat de budgettaire weerslag van dergelijke maatregel voor het Riziv niet gering is.

Begrotingsraming door het Riziv

Aantal gevallen moederschapsverlof waarvoor in 1996 een uitkering is betaald: 76 012.

Door op dat cijfer een percentage toe te passen dat overeenkomt met de ziekenhuisopnames in de dienst (n en N) en door te vermenigvuldigen met een gemiddelde uitkering en een gemiddelde duur van een ziekenhuisopname (meer dan een week), komt men tot de volgende bedragen:

$$76\,012 \text{ gevallen} \times 6,13\% \times 1\,457 \text{ frank} \times 18 \text{ dagen} = 122 \text{ miljoen}$$

s'adapter à ses parents et à sa famille. Dans des conditions normales, ces deux objectifs sont atteints pendant la période normale du repos de maternité. Cependant, si l'enfant est hospitalisé, l'on ne peut atteindre le deuxième objectif qu'après la période de repos proprement dite. La proposition vise à permettre dans pareil cas de prolonger le repos de maternité de huit semaines au maximum, pour assurer au mieux l'intégration de l'enfant dans la famille.

Un membre attire l'attention sur l'avis n° 1224 que le Conseil national du travail a rendu le 10 mars dernier. Le Conseil national du travail y donne d'abord un aperçu des diverses réglementations qui permettent actuellement aux travailleurs de faire face à la maladie et/ou à l'hospitalisation d'un enfant et conclut qu'il est préférable de mettre à profit les possibilités existantes plutôt que de créer une mesure nouvelle.

Le conseil ajoute que parmi ces réglementations, il y a notamment la convention collective de travail n° 64, conclue en son sein le 29 avril 1997, qui doit toutefois encore être mise en œuvre.

Enfin, le conseil estime que s'il faut tout de même prendre une initiative, il serait préférable de coordonner les réglementations en vigueur, pour que les intéressés puissent y avoir recours plus aisément.

Le membre souligne également que la Chambre des représentants, où des propositions semblables sont à l'examen, a décidé de suspendre leur discussion jusqu'au 8 avril, pour permettre aux partenaires sociaux de se prononcer sur la question.

La ministre des Affaires sociales confirme que quelque temps après le dépôt de la présente proposition au Sénat, deux autres propositions ayant, à quelques nuances près, le même objet, ont été déposées à la Chambre des représentants.

L'estimation ci-dessous montre que l'incidence budgétaire d'une telle mesure n'est pas négligeable pour l'Inami.

Estimation budgétaire par l'Inami

Nombre de cas de maternité indemnisés en 1996: 76 012.

En appliquant à ce chiffre un pourcentage relatif à la proportion d'hospitalisations en service (n et N), et en multipliant par une indemnité moyenne et par une durée moyenne d'hospitalisation (supérieure à une semaine), on obtient l'incidence suivante:

$$76\,012 \text{ cas} \times 6,13\% \times 1\,457 \text{ francs} \times 18 \text{ jours} = 122 \text{ millions}$$

$76\,012 \text{ gevallen} \times 6,13\% \times 1\,457 \text{ frank} \times 21 \text{ dagen} = 142 \text{ miljoen}$

$76\,012 \text{ gevallen} \times 6,13\% \times 1\,457 \text{ frank} \times 42 \text{ dagen} = 285 \text{ miljoen}$

Deze bedragen blijven gelijk ongeacht het voorstel waarvoor wordt gekozen.

N.B. Het aantal gevallen houdt geen rekening met de geboorten in de overheidssector, noch in de sector van de zelfstandigen.

Deze cijfers hebben alleen betrekking op de werknemers, aangezien zowel de openbare sector als de zelfstandigen buiten het stelsel vallen. Voor deze laatsten is er de specifieke vraag hoe men het oudereschapsverlof na de bevalling vaststelt.

Daarbij komen er nog een hele reeks onbekenden waarover in het voorstel niet wordt gesproken. Wat gebeurt er bijvoorbeeld wanneer het kind ziek wordt of hervalt onmiddellijk na de beëindiging van het zwangerschapsverlof? Moet er rekening worden gehouden met het feit dat bij een risicozwangerschap de moeder verplicht is haar zwangerschapsverlof voor de bevalling helemaal uit te putten? Hebben adoptie ouders dezelfde rechten wanneer het kind dat zij adopteren in het ziekenhuis moet worden opgenomen?

In het licht van het eenparig advies dat de sociale partners in de Nationale Arbeidsraad hebben uitgebracht, onderzoekt de minister van Tewerkstelling en Arbeid mogelijke alternatieven in de CAO nr. 64 en in de regeling van de loopbaanonderbreking. De CAO nr. 64 biedt het voordeel dat het verlof gefragmenteerd kan worden opgenomen en aldus een oplossing biedt ingeval van ziekte of hervallen na het beëindigen van het zwangerschapsverlof. Door de minister van Tewerkstelling en Arbeid wordt momenteel overigens alles in het werk gesteld om deze CAO zo spoedig mogelijk in werking te doen treden.

Een versoepeeling van de loopbaanonderbreking zou het voordeel bieden dat de regeling open staat voor de vader en de moeder. Wat dit betreft, blijft echter de vraag onbeantwoord of de vergoeding dient te worden opgetrokken. Met het huidige uitkeringspeil mag worden gevreesd dat een dergelijke maatregel bij mannen weinig succes zal hebben.

Andere vragen die moeten worden beantwoord indien voor loopbaanonderbreking wordt gekozen, zijn die inzake toepassing van de regeling op werkloze vrouwen en die inzake de verplichte vervangende indienstnemingen.

De minister besluit dat het sociaal overleg inderdaad vermoedelijk wordt afferond op 8 april eerstkomend. Op de agenda staan nog een aantal specifieke problemen in verband met het moederschapsverlof (de bevallingen met hoog risico) en de loopbaanonderbreking (instelling van een recht op loopbaanon-

$76\,012 \text{ cas} \times 6,13\% \times 1\,457 \text{ francs} \times 21 \text{ jours} = 142 \text{ millions}$

$76\,012 \text{ cas} \times 6,13\% \times 1\,457 \text{ francs} \times 42 \text{ jours} = 285 \text{ millions}$

Cette incidence est valable quelle que soit la proposition retenue.

N.B. Le nombre de cas ne tient pas compte des naissances dans le secteur public ni dans celui des indépendants.

Ces chiffres ne concernent que les travailleurs salariés, étant donné que ni le secteur public ni les indépendants ne ressortissent au régime. En ce qui concerne ces derniers, un problème spécifique se pose: comment constater le congé parental après l'accouchement?

De plus, il subsiste toute une série d'inconnues qui ne sont pas abordées dans la proposition. Qu'adviendra-t-il, par exemple, si un enfant tombe malade ou fait une rechute immédiatement après la fin du repos de maternité? Faut-il tenir compte du fait qu'en cas de grossesse à risque, la mère est obligée d'épuiser son repos de maternité avant l'accouchement? Les parents adoptifs ont-ils les mêmes droits lorsque l'enfant qu'ils adoptent doit être hospitalisé?

À la lumière de l'avis unanime que les partenaires sociaux ont rendu au sein du Conseil national du travail, la ministre de l'Emploi et du Travail examine de possibles solutions de recharge dans le cadre de la C.C.T. n° 64 et de la réglementation concernant l'interruption de carrière. La C.C.T. n° 64 présente l'avantage de permettre de fragmenter le repos et d'offrir ainsi une solution une fois que le repos de maternité a pris fin. D'ailleurs, la ministre de l'Emploi et du Travail met actuellement tout en œuvre pour que cette C.C.T. entre aussi rapidement que possible en vigueur.

Si l'on assouplissait le système de l'interruption de carrière, il serait accessible à la fois aux pères et aux mères. Cependant, l'on n'a pas répondu, en la matière, à la question de savoir s'il faut majorer l'indemnité. Étant donné le niveau actuel des allocations, l'on peut craindre que la mesure ne remporte guère de succès auprès des hommes.

Si l'on opte pour l'interruption de carrière, il faudra répondre aux questions relatives à l'applicabilité de la mesure aux chômeuses et à l'embauche compensatoire obligatoire.

La ministre conclut que la concertation sociale se terminera probablement le 8 avril prochain. Il reste à aborder une série de problèmes spécifiques concernant le repos de maternité (les accouchements à haut risque) et l'interruption de carrière (la création d'un droit à l'interruption de carrière). Elle demande dès

derbreking). Zij vraagt dan ook dat de besprekking van het voorstel wordt uitgesteld tot er op dit vlak meer klarheden is.

Een lid concludeert dat momenteel de mogelijkheden bestaan om de opvang en integratie van een ziek kind in het gezin te verzekeren, maar dat er hierbij problemen rijzen van financiële aard. De auteurs van het voorliggende voorstel hebben gekozen voor een regeling binnen het moederschapsverlof, omdat hieraan een hogere uitkering verbonden is dan aan de andere stelsels.

Een ander aspect van deze aangelegenheid is het feit dat in het voorliggende voorstel zowel de overheidsambtenaren als de zelfstandigen in de kou blijven staan.

Een volgende spreekster geeft toe dat het voorstel een aantal vragen oproept die nog een antwoord moeten krijgen. Zij kan echter niet aanvaarden dat, zoals dit hier gebeurt, de moederschapsbescherming en de loopbaanonderbreking zonder meer naast elkaar worden geplaatst. Het oorspronkelijke doel van de loopbaanonderbreking bestond erin werkneemers de mogelijkheid te geven zich, om welke reden ook, voor een zekere periode terug te trekken uit de arbeidsmarkt en zich op andere zaken toe te leggen. Deze basisidee is in de loop der jaren reeds voor een aantal zaken, zoals de opvang van kinderen, geperverteerd. Het is echter ondenkbaar dat men de regeling nu zou gaan aanwenden voor het invullen van rechten die in het kader van het moederschapsverlof dienen te worden verzekerd.

De minister antwoordt dat het voorstel in eerste instantie betrekking heeft op de opvang van het kind na de periode van moederschapsverlof en derhalve wat de basisidee betreft, losstaat van de eigenlijke moederschapsbescherming. In wezen verschilt deze problematiek niet van die inzake de opvang van zieke kinderen op latere leeftijd.

De vorige spreekster betwist dit. Het voorstel beoogt in eerste instantie kinderen die na de geboorte langer in het ziekenhuis moeten blijven, toch voldoende kans te geven om in alle rust te wennen aan de ouders en het thuismilieu. Dit is ook een van de twee belangrijkste doelstellingen van de ouderschapsrust.

De minister ziet niet welk bezwaar er zou kunnen zijn tegen een regeling die de oogmerken van dit voorstel invult via een combinatie van het ouderschapsverlof met de loopbaanonderbreking. Het voorliggende voorstel voorziet in een verlenging van de moederschapsrust, en dus in een uitkering in het kader van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, voor personen die helemaal niet ziek zijn. Ook dit is een aantasting van de grondslagen van het stelsel.

Zij is van oordeel dat een duidelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen de eigenlijke moeder-

lors que l'on reporte la discussion de la proposition jusqu'à ce qu'il y ait davantage de clarté en la matière.

Une membre conclut qu'actuellement, il est possible d'assurer l'accueil et l'intégration d'un enfant malade dans la famille, mais que les difficultés rencontrées à cet égard sont de nature financière. Les auteurs de la proposition ont choisi de créer des règles dans le cadre du repos de maternité parce que celui-ci prévoit une allocation plus élevée que les autres régimes.

Par ailleurs, la proposition à l'examen ne règle pas le cas des agents de l'État ni celui des indépendants.

Une autre intervenante concède que la proposition soulève une série de questions auxquelles il faut encore apporter une réponse. Cependant, elle n'accepte pas que l'on mette en parallèle, comme on le fait en l'occurrence, la protection de la maternité et l'interruption de carrière. Le but originel de l'interruption de carrière était de permettre aux travailleurs, pour quelque raison que ce soit, de se retirer du marché du travail pour une certaine période et de se consacrer à d'autres tâches. Au cours des années, l'on a dénaturé cette idée originelle en y incluant des tâches telles que l'accueil des enfants. Toutefois, il est impensable que l'on utilise à présent cette réglementation pour accorder les droits qui doivent être assurés dans le cadre du repos de maternité.

La ministre répond que la proposition concerne en premier lieu l'accueil du nouveau-né après le repos de maternité et qu'elle n'a, dès lors, rien à voir, en principe, avec la protection de la maternité proprement dite. Intrinsèquement, le problème ne diffère pas de celui de l'accueil des enfants malades plus âgés.

L'intervenante précédente conteste cette manière de voir. La proposition vise d'abord à permettre aux nouveau-nés qui doivent rester à l'hôpital au-delà du temps normal, de s'habituer en toute tranquillité à leurs parents et à l'environnement familial. C'est d'ailleurs l'un des deux objectifs principaux que l'on a poursuivi en instaurant le repos parental.

La ministre ne voit pas quelle objection l'on pourrait formuler contre une réglementation qui permettrait d'atteindre les objectifs de la proposition à l'examen en combinant le congé parental et l'interruption de carrière. La proposition à l'examen prévoit une prolongation du repos de maternité, et donc l'octroi d'une allocation dans le cadre de l'assurance maladie-invalidité, pour des personnes qui ne sont absolument pas malades. C'est là également une atteinte aux fondements du système.

Elle estime qu'il faut faire clairement la distinction entre le repos de maternité proprement dit et les

schapsrust enerzijds en de situaties die betrekking hebben op de opvang van kinderen anderzijds, die strikt genomen niets te maken hebben met de ziekte- en invaliditeitsverzekering. Dit is des te belangrijker omdat men voor deze situaties moet streven naar zo neutraal mogelijke stelsels wat de toegang van mannen en vrouwen betreft.

Overigens mag men in deze aangelegenheid ook niet uit het oog verliezen dat, door voor bepaalde oplossingen te kiezen, in de ondernemingswereld reacties worden opgeroepen die niet bevorderlijk zijn voor de werkgelegenheid van vrouwen.

Een spreekster merkt op dat men bij een keuze voor het stelsel van loopbaanonderbreking reeds bij voorbaat kan stellen wie, de vader of de moeder, het verlof zal opnemen. Uit recent studiemateriaal is andermaal gebleken dat de jongste tien à vijftien jaar niets veranderd is inzake de rolverdeling binnen het gezin tussen mannen en vrouwen. De loopbaanonderbreking heeft op dit terrein geen enkele verandering teweeggebracht.

Een lid voegt hieraan toe dat zij begrip kan opbrengen voor het argument van de minister dat de logica van het uitkeringsstelsel, in casu de ziekte- en invaliditeitsverzekering, moet worden gerespecteerd. Indien deze logica wordt gevuld, moet men consequent blijven en ook een aantal andere distorsies tussen het stelsel van het moederschapsverlof en de ziekte- en invaliditeitverzekering, die momenteel ongetwijfeld bestaan, wegwerken.

Een volgende spreekster is van oordeel dat men moet streven naar de meest coherente oplossing. Aan een keuze voor het stelsel van de loopbaanonderbreking om de zwangerschapsrust met maximaal acht weken te verlengen, zijn drie consequenties verbonden:

— Het uitkeringsniveau wordt gedurende deze periode sterk verminderd.

— Men komt in moeilijkheden met een van de belangrijkste beginselen van het stelsel van de loopbaanonderbreking, namelijk de vervangingsplicht. Men kan de werkgever onmogelijk de verplichting gaan opleggen voor een of twee maanden, binnen de categorieën van de werklozen die hiervoor in aanmerking komen, een vervanger te zoeken voor de afwezige werkneemster.

— De werkneemster moet voor een zeer korte periode overschakelen van het ene naar het andere stelsel, met alle formaliteiten die hier voor haarzelf en voor haar werkgever aan verbonden zijn.

Tegenover de keuze voor loopbaanonderbreking staat die voor een verlenging van het moederschapsverlof. Hierdoor zouden alleszins de drie voormelde bezwaren worden voorkomen en de regeling zou een stuk coherenter worden.

problèmes relatifs à l'accueil des enfants, qui, *stricto sensu*, n'ont rien à voir avec l'assurance maladie-invalidité. Cette distinction est d'autant plus importante que pour résoudre ces problèmes, il faut trouver des formules neutres assurant un accès égal aux femmes et aux hommes.

D'ailleurs, l'on ne saurait pas perdre de vue non plus, en la matière, qu'en optant pour certaines solutions, l'on suscite dans le monde des entreprises des réactions qui ne sont pas favorables à l'emploi des femmes.

Une intervenante fait remarquer que, si l'on opte pour le régime de l'interruption de carrière, l'on peut déjà deviner qui, du père ou de la mère, prendra le congé. Des études récentes ont encore confirmé que, ces dix à quinze dernières années, la répartition des rôles entre l'homme et la femme ne s'est absolument pas modifiée. L'interruption de carrière n'a amené aucun changement dans ce domaine.

Une membre ajoute qu'elle peut comprendre l'argument de la ministre selon lequel il faut respecter la logique du régime des allocations, *in casu*, celui de l'assurance maladie-invalidité. Si l'on suit cette logique, il faut rester cohérent et supprimer une série d'autres distorsions qui existent sans aucun doute actuellement entre le régime du repos de maternité et celui de l'assurance maladie-invalidité.

Une autre intervenante estime qu'il faut chercher la solution la plus cohérente possible. Si l'on opte pour le régime de l'interruption de carrière pour prolonger le repos de maternité de huit semaines au maximum, ce choix aura trois conséquences :

— le niveau des prestations sera nettement réduit pendant cette période;

— l'on aura du mal à respecter l'un des principes fondamentaux du régime de l'interruption de carrière, à savoir l'obligation de remplacement. L'on ne peut pas obliger l'employeur à chercher pour un ou deux mois, au sein de la catégorie des chômeurs qui entrent en ligne de compte, un remplaçant à la travailleuse absente;

— la travailleuse doit passer d'un régime à l'autre pour une période très courte, avec toutes les formalités que cela entraîne pour elle-même et pour son employeur.

L'alternative consiste à opter soit pour l'interruption de carrière, soit pour une prolongation du repos de maternité. Si l'on optait pour une telle prolongation, l'on pourrait en tout cas prévenir les trois objections précitées et l'on rendrait les règles nettement plus cohérentes.

Het argument dat een dergelijke oplossing niet zou passen in de logica van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, is weinig overtuigend. In het kader van de moederschapsrust zijn er ook nu reeds situaties waarbij een uitkering wordt toegekend aan een persoon die niet ziek is. Zo heeft de vader recht op een vergoeding in het kader van de ZIV bij ziekenhuisopname of overlijden van de moeder, niet wegens zijn slechte gezondheid maar met het oog op de integratie van het kind.

De minister merkt bij dit laatste op dat het hier inderdaad uitzonderlijke situaties betreft, waarbij men zich de vraag kan stellen of deze thuishoren in de ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Een lid verklaart dat, los van de vraag voor welk stelsel wordt gekozen, iedereen het er wel over eens is dat vrouwen die een carrière willen opbouwen als werkneemsters, hiertoe de mogelijkheid moeten krijgen. Ook uit dit voorstel blijkt echter andermaal dat dit gegeven ten aanzien van zelfstandige vrouwen minder evident is.

Zoals uit de raming van de minister blijkt, zou de hier voorgestelde maatregel een serieuze uitgave vergen, die niet noodzakelijk onverantwoord is indien zij het ouders mogelijk maakt hun beroepsleven beter te combineren met hun verantwoordelijkheden binnen het gezin. Zelfstandige vrouwen die veel minder ouderschapsverlof nemen dan de werkneemsters, hebben het echter nog moeilijker om hun gezinstaken te combineren met hun beroep. Nochtans lijken zij ook weer in deze discussie uit de boot te vallen.

Een lid vindt niet dat de regeling in het voorliggende voorstel zonder meer kan worden gelijkgesteld met de situatie waarbij de vader recht krijgt op de zwangerschapsvergoeding, wanneer de moeder in het ziekenhuis is opgenomen of overleden is. Men blijft hier binnen de normale periode van zwangerschapsrust.

In het voorstel echter wordt de normale periode van zwangerschapsverlof verlengd omdat het kind ziek is. Zoals uit het advies van de NAR blijkt, voorziet de arbeidswetgeving in mogelijkheden om het zieke kind op te vangen. Het is niet duidelijk waarom een bijzondere maatregel moet worden gecreëerd voor de situatie waarbij de ziekte aansluit op het zwangerschapsverlof.

De werknemer heeft derhalve zonder de regeling van dit voorstel de mogelijkheid om aan dergelijke moeilijkheden het hoofd te bieden. Voor de werkgever zou dit voorstel een bron van bijkomende problemen en lasten zijn.

Een lid herhaalt ten slotte dat het moederschapsverlof een dubbel doel nastreeft: de moeder de nodige

L'argument selon lequel une telle solution ne cadrerait pas avec la logique de l'assurance maladie-invalidité n'est pas très convaincant. Dans le cadre du repos de maternité, il existe des situations dans lesquelles l'on accorde une allocation à une personne qui n'est pas malade. Ainsi le père a-t-il droit à une indemnité dans le cadre de l'assurance maladie-invalidité en cas d'hospitalisation ou de décès de la mère, non pas parce qu'il aurait lui-même des problèmes de santé, mais pour favoriser l'intégration de l'enfant.

La ministre fait remarquer, en ce qui concerne ce dernier point, qu'il s'agit en effet de situations exceptionnelles et que l'on peut se demander si les règles en question ont vraiment leur place dans le cadre de l'assurance maladie-invalidité.

Un membre déclare qu'indépendamment du régime pour lequel l'on opte, tous admettent que les femmes qui veulent faire carrière en tant que travailleuses doivent en avoir la possibilité. Cependant, la proposition à l'examen montre elle aussi qu'il n'en va pas tout à fait de même à l'égard des travailleuses indépendantes.

Comme le montre l'estimation de la ministre, la mesure proposée en l'occurrence exigerait des dépenses considérables, qui ne seraient pas nécessairement injustifiées si elles permettaient aux parents de mieux combiner leur vie professionnelle et leurs responsabilités au sein de la famille. Toutefois, les indépendantes, qui prennent un congé de maternité beaucoup moins long que les travailleuses salariées, ont encore plus de difficultés à combiner leurs tâches familiales et leur métier. Cependant, elles semblent une fois de plus exclues de la discussion.

Un membre estime que l'on ne saurait assimiler les règles figurant dans la proposition de loi à l'examen aux règles en application desquelles le père a le droit à l'indemnité de grossesse quand la mère est hospitalisée ou décédée. En l'occurrence, l'on reste dans le cadre de la période normale de repos de maternité.

Néanmoins, la proposition vise à prolonger la période normale de repos de maternité parce que l'enfant est malade. Comme le montre l'avis du Conseil national du travail, la législation sur le travail prévoit des possibilités en matière d'accueil d'un enfant malade. L'on ne comprend pas bien pourquoi il faudrait créer une mesure particulière pour le cas où la maladie ferait suite au repos de maternité.

En effet, le travailleur a déjà la possibilité, abstraction faite des règles figurant dans la présente proposition, de faire face à de telles difficultés. La réglementation prévue dans la proposition de loi à l'examen serait pour l'employeur une source de problèmes et de charges supplémentaires.

Enfin, une membre répète que le repos de maternité a deux objectifs: permettre à la mère de prendre le

rust gunnen na de bevalling en de integratie van het kind in het gezin mogelijk maken. Dit laatste verantwoordt dat de vader het verlof kan opnemen indien de moeder afwezig is. Het is echter precies ook hierom verantwoord dat het moederschapsverlof wordt verlengd wanneer het kind langer in het ziekenhuis verbleven heeft en niet de kans heeft gekregen zich in het gezin te integreren.

Een andere spreker ontkent niet dat het voor het kind dat in het ziekenhuis opgenomen was, belangrijk is dat het de kans krijgt zich in het gezin te integreren. De mogelijkheden hiervoor bestaan echter en zowel de moeder als de vader kunnen hier gebruik van maken. Er is geen reden om hiervoor het moederschapsverlof te verlengen en voor de opvang van het kind een uitkering in het kader van de ziekte- en invaliditeitsverzekering te betalen.

De minister stipt aan dat er tussen de beide soorten regelingen wel een belangrijk verschil is van financiële aard. Sommige ouders zullen hierdoor gemakkelijker loopbaanonderbreking kunnen nemen dan andere.

Zij stelt voor dat de commissie de sociale partners op de hoogte brengt van de argumenten die tijdens deze besprekking naar voor werden gebracht.

Een spreekster acht het belangrijk dat de commissie de sociale partners duidelijk wijst op het zeer specifieke karakter van het moederschapsverlof, dat tot doel heeft de moeder de nodige rust te verzekeren en de integratie van het kind in het gezin te bevorderen. Het is van essentieel belang dat dit eigen karakter bewaard blijft en niet wordt aangetast door deze doelstellingen via maatregelen van een andere orde te realiseren.

Indien er onvoldoende financiële middelen beschikbaar zijn om het voorliggende voorstel te realiseren, zal men dit moeten aanvaarden. Het is in dat geval echter beter niets te doen dan deze doelstellingen te realiseren langs een andere weg, zoals die van de loopbaanonderbreking.

Een lid stelt voor dat een tussentijds verslag van deze besprekkingen ter informatie aan de sociale partners wordt bezorgd. De besprekking van het voorstel kan worden voortgezet nadat het sociaal overleg is afgerond.

De commissie is het hiermee eens.

Dit verslag is eenparig goedgekeurd door de 8 aanwezige leden.

De rapporteur,

Marc OLIVIER.

De Voorzitster,

Lydia MAXIMUS.

repos nécessaire après l'accouchement et à l'enfant de s'intégrer dans la famille. C'est en raison de ce deuxième objectif que le père peut prendre le repos si la mère est absente. Cependant, c'est aussi précisément la raison pour laquelle il est justifié de prolonger le repos de maternité lorsque l'enfant a séjourné plus longtemps que prévu à l'hôpital et n'a pas eu l'occasion de s'intégrer dans la famille.

Un autre intervenant, qui ne nie pas qu'il est important, pour l'enfant qui a été hospitalisé, de pouvoir s'intégrer dans sa famille, note toutefois qu'il existe déjà à cet égard des possibilités auxquelles la mère comme le père peuvent avoir recours. Il estime qu'il n'y a, dès lors, aucune raison de prolonger le repos de maternité et de verser une allocation dans le cadre de l'assurance maladie-invalidité pour assurer l'accueil de l'enfant.

La ministre signale qu'il y a en tout cas une nette différence entre les deux formules du point de vue financier, si bien que certains parents pourront plus facilement que d'autres opter pour une interruption de carrière.

Elle propose que la commission porte à la connaissance des partenaires sociaux les arguments qui ont été avancés au cours de la discussion.

Une intervenante estime qu'il importe que la commission attire clairement l'attention des partenaires sociaux sur le caractère très spécifique du repos de maternité, qui doit permettre à la mère de bénéficier du repos nécessaire et servir à faciliter l'intégration de l'enfant dans sa famille. Il est essentiel de préserver ce caractère spécifique et de ne pas y porter atteinte en cherchant à atteindre les objectifs en question par des mesures d'un autre ordre.

S'il n'y a pas assez de moyens financiers pour réaliser les objectifs de la proposition à l'examen, il faudra bien l'accepter. Mais, dans pareil cas, il serait préférable de ne rien faire plutôt que de chercher à atteindre ces objectifs par une autre voie, comme celle de l'interruption de carrière.

Une membre propose de mettre un rapport intermédiaire de ces discussions aux partenaires sociaux pour information. La discussion de la proposition pourra se poursuivre une fois la concertation sociale terminée.

La commission marque son accord.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 8 membres présents.

Le rapporteur,

Marc OLIVIER.

La Présidente,

Lydia MAXIMUS.